

Akademik Düşmanları

Lindsay Waters
Çev. Müge Özbek
Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2009

"Tolle, lege (al ve oku)."

Aziz Augustinus

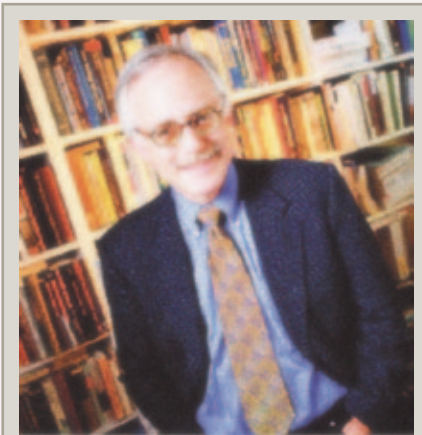
"Yavaş düşünüyor olmanıza itiraz etmiyorum.
Düşünebildiğinizden
daha hızlı yayımlıyor olmanıza itiraz
ediyorum."

Wolfgang Pauli

"Genç yazarları mahveden şey
aşırı üretim; aşırı üretimin sebebi ise
para ihtiyacı."

Cyril Connolly

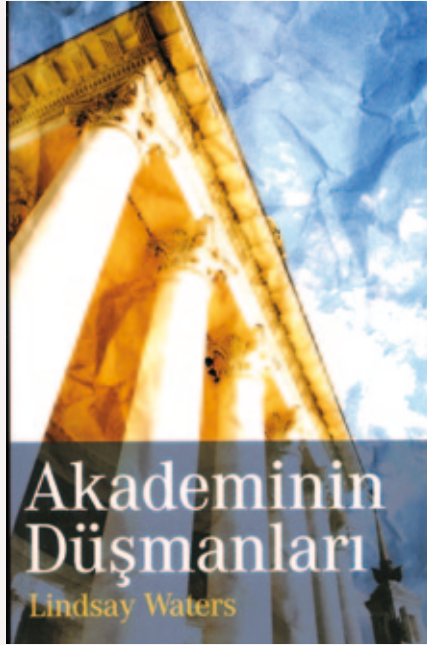
Bu alıntılar, çevirisi Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi'nden geçtiğimiz yıl çıkan *Akademik Düşmanları* adlı kitabın giriş sayfasından. Hem bir bilim insanı hem de akademik kitap yayıncısı olan yazar Lindsay Waters, ABD'de yayımlanan akademik kitapların, özellikle de beşeri bilimler alanındakilerin, kalitelerinin giderek düşmesini ve bunun ardındaki nedenleri sorguluyor. Kitapların insanlığın gelişimi için çok önemli olduğuna inanan ve kendi deyişle kitapları neredeyse insanlar kadar seven Lindsay, akademi camiasını ve toplumu bu sorunu fark etmeye ve çözüm bulmaya çağırıyor.

Lindsay Waters

Harvard University Press'in 1984'ten beri beşeri bilimler yayın yönetmeni. 1978-1984 yılları arasında University of Minnesota Press'te editörlük yaptı ve Kuram ve Edebiyat Tarihi dizisini hazırladı.

Lindsay bir yandan akademik dünyanın değişen kalite standartları ile başarının ve yeterliliğinin, hele de kademe yükselmelerinin nitelik yerine gitgide daha çok nicelikle, örneğin yayım, bildiri, kitap sayısı gibi özelliklerle ölçülmesinin; öte yandan akademik kitap basan yayınevlerinin durdurulamaz oburluğunun, başka birçok etmenle birlikte âdeta sırf basılmış olmak için basılan kitap yığınları oluşturmasını çarpıcı biçimde dile getiriyor. Yozlaşmayı özellikle beşeri bilimler için yıkıcı buluyor. Çünkü "Kitapların karmaşık bir ortam olmaktan çıkıp nicelik belirten nesnelere dönüştükleri zaman, beşeri bilimlerin çalıştığı diğer bütün şeyler de değerlerini kaybediyor."

Lindsay beşeri bilimler alanındaki akademik kitap yayıncılığının geldiği kötü durumun arkasında yatan pek çok sosyolojik, siyasi ve ekonomik sebebi de ustaca tespit ediyor. Bu bağlamda akademik dünyada bağımsız ve özgün düşünmenin gerileyişi, ABD'de bilim camiasındaki yönetim anlayışının nasıl bizzat bilime zarar verdiği gibi sorunları da mercek altına alıyor.

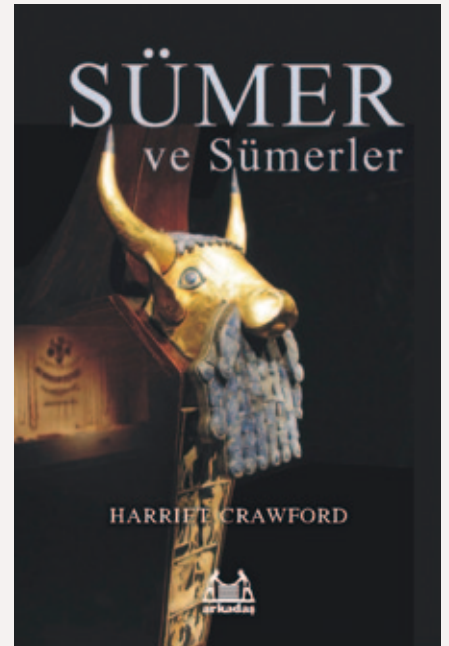
Lindsay bugünkü yayın çılgınlığını, düşüncenin itibarına bir hakaret olarak niteliyor. Ancak yine de kitaplar konusunda ümidini kaybetmiyor. Kitapların bizi değiştirebileceğini ama onların bizi etkilemelerine izin vermemiz gerektiğini söylüyor.

Akademik kitap yayıncılığı hakkındaki bu eleştirel eserin hem okurlara hem de yayıncılara yeni ufuklar açacağını umuyoruz. "Yeniden en değerli şey neyse ona yönelmeliyiz. Temel sorular sormaya cesaret etmek zorundayız, çünkü çok sevdiğimiz şey, ölüm döşeginde."

Sümer ve Sümerler

Harriet Crawford
Çev. Nihal Uzan
Arkadaş Yayınevi, 2010

Eski uygarlıkların en iyi bilinenlerinden biri olan ve kısmen aynı coğrafyayı paylaştığımız Sümerler'i konu alan, literatürde artık bir klasik olarak nitelenen Sümer ve Sümerler adlı eserin Türkçe çevirisi geçtiğimiz Ocak ayında Arkadaş Yayınevi tarafından yayımlandı. Eser, Sümer uygarlığıyla ilgili temel bilgileri içeren bir başvuru kitabı niteliği taşımakla birlikte genel okurun rahatlıkla okuyabileceği bir dile ve anlatıma sahip.

Kitap Eski Yakın Doğu'daki fiziksel çevreyi, Sümerler'e ilişkin tarih, kronoloji ve toplumsal örgütlenmeyi, yerleşim biçimleri ve tarımı, kamusal ve özel amaçlı mimariyi, yukarı Mezopotamya'daki bulguları, Sümerler'de yaşam, ölüm ve evrenin anlamını, üretim sanayilerini, ticareti, yazı ve sanatı anlatan bölümleri içeriyor. Son bölümse daha genel bir bakışla Sümer toplumunun gelişimini değerlendiriyor. Çevirisi yayımlanan bu kitap, 1991 tarihli ilk eserin genişletilmiş bir baskısı. Bu yeni baskıda yakın zamanda yukarı Mezopotamya'da yaşanan gelişmelere ait yeni bir bölüm eklenmiş, son bölümde ise İkinci Körfez Savaşı sonrasında Irak'ın mirasının geleceğine dair düşünceler sunulmuş.

Harriet Crawford

Londra Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü'nde Fahri Konuk Profesör ve Cambridge McDonald Enstitüsü'nde araştırmacıdır. Irak'ta ve Körfez'de kapsamlı kazılar yapmıştır. Daha önceki kitapları arasında *MÖ 3. Binyılda Irak Mimarisi ve Dilmun* ve *Körfezdeki Komşuları* sayılabilir.

Yazar Crawford eserini özellikle öğrencilere yönelik olarak hazırlamışsa da bilgileri aktarırken gerekli noktalarda arkeolojik araştırmanın yaklaşımına ve yöntemine ilişkin kurallar, sorunlar ve durumlar hakkında bilgi vererek metni arkeolojiye yabancı okurlar için de anlamlı hale getiriyor. Ayrıca haritalar, arkeolojik buluntuların ya da üzerindeki motiflerin fotoğrafları ya da çizimleri, krokiler ve yeniden canlandırmalar zengin görsel destek oluşturuyor. Kitap geniş boyutu ve kuşe baskısıyla görsel malzemeyi etkin şekilde sergiliyor. Hem konuyla ilgilenen arkeoloji öğrencilerine ve araştırmacılara hem de diğer meraklılara keyifli okumalar dileğiyle öneriyoruz.

Steve Parker

Steve Parker doğal dünyaya, biyolojiye, teknolojiye ve genel bilime ilişkin resimli bilgilendirici kitaplar üzerine uzmanlaşmış bir yazar, editör ve danışman. Yayınları ilköğretim çağındaki okurlara yönelik kitaplardan aile başvuru kitaplarına ve yarı akademik yayınlara uzanan geniş bir yelpaze oluşturuyor. Yazarlığını yaptığı kitapların sayısı 250'yi geçiyor, 150 kadar kitaba da editörlük ya da danışmanlık yapmış. Steve Parker aynı zamanda okullar, kütüphaneler ve çeşitli organizasyonlar için konuşmalar yapıyor, çalıştaylar ve etkinlikler düzenliyor.

Tıp

Steve Parker
Çev. Feride Nilgün Aras
TÜBİTAK Popüler
Bilim Kitapları,
Başvuru Kitaplığı, 2008

Tıpla ilgili haberler, kitaplar ya da belgeseller, popüler bilim dünyasında her zaman en çok ilgi çekenler arasında yer alıyor. Muhtemelen bunların doğrudan kendimizle, özellikle de "tatlı canımız"la ilintili olması önemli bir sebep. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'nın Başvuru Kitaplığı'ndan çıkan Tıp başlıklı kitap bir yılı aşkın bir süredir kitapçıların popüler bilim raflarında okurlarıyla buluşuyor. Hem ihtiyaç duyanın başvuru kitabı olarak faydalanabileceği hem de her yaştan okurun belgesel izler gibi okuyabileceği bol resimli bir kitap Tıp. Kitap bugün tıptan ne anlaşıldığını anlatarak başlayıp tarih öncesindeki ve erken tarih dönemlerindeki tıp uygulamalarından, tarihteki belli kültür ve uygarlıklarda tıbbın gelişiminden bahsediyor. Daha sonra modern tıbbın doğuşuyla birlikte tanı yöntemlerinin, mikroplarla ilgili keşiflerin, halk sağlığının, hasta bakımının, acil tedavinin, ilaçların, akıl sağlığı uygulamalarının ve cerrahinin gelişimini anlatıyor. Son kısımda da günümüzde geline noktada benimsenen en yeni yaklaşımlar ve geleceğe yönelik beklentilerden bahsediyor. Bir şeylerin tarihini okumaya ve "görmeye" meraklı genel kültür tutkunlarına keyifli okumalar dileklerimizle.

Deli gömleği, 1930

